

Die Haghe

September 2011
121e jaargang nr. 5
verschijnt 6 x per jaar

Beschermvrouwe H.M. de Koningin

LEDENBERICHT

Van de voorzitter

Op maandagmiddag 27 juni j.l. mocht ik, samen met onze gemeentearchivaris Maarten Schenk, via een kleine happening, die helaas door maar weinig bewoners van dit nieuwe 'straatje' werd bijgewoond (enkelingen hingen over hun balkons toe te kijken), het Servaas van Rooyenhof-straatnaambord in de Rivierenbuurt onthullen. Zoals bekend, staat hierop niet alleen vermeld, dat hij onze eerste gemeentearchivaris was, maar tevens dat hij de eerste voorzitter van Die Haghe was. Zodat onze vereniging nu, waarschijnlijk als enige historische vereniging van ons land, op een straatnaambord vereeuwigd is.

Op bijgaande foto ziet u ons, op deze ook qua zon stralende dag, vol verheugenis naar het bord dat midden in het hof staat, kijken.

AGENDA

17 september

Lezing protocol Prinsjesdag en de Gouden Koets door Thijs van Leeuwen (voor informatie zie vorig Ledenbericht)

8 oktober

Najaarsledenvergadering in het Haags Historisch Museum

28 oktober

Rondleiding Haags Openbaar Vervoer Museum

12 november

'Backhome: van Hofvijver tot Liverpool', lezing over de Golden Earring door Stan Rijken

24 november

Rondleiding Koninklijk Staldepartement

PostNL
Port Betaald

In de afgelopen tijd werd het bestuur weleens gevraagd of het mooie jubileumboekje *Den Haag volgens Stal & Van Doorn* nog verkrijgbaar is. Welzeker! Via de boekhandel gewoon te bestellen.

Op zaterdag 8 oktober is onze Najaarsledenvergadering. Hopelijk mogen we daar vele leden ontmoeten, als start van weer een naar aller verwachting mooi nieuw seizoen.

Diederick Cannegieter

Najaarsledenvergadering

De Najaarsledenvergadering van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe wordt op zaterdag 8 oktober 2011 om 11.15 uur gehouden in Zaal 1 van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7. Vanaf 11.00 uur inloop en koffie in het museumcafé.

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Verslag van de Voorjaarsledenvergadering van 19 maart 2011
4. Begroting 2012; de stukken worden ter vergadering uitgereikt en zijn vanaf zaterdag 1 oktober op te vragen bij de penningmeester, tel. 070-3281361 of via rjgmelig@casema.nl
5. Overzicht activiteiten
6. Jaarboek 2011 door de redactievoorzitter, mevrouw drs. P.C. van der Heiden
7. Rondvraag
8. Sluiting

Na afloop van de Najaarsledenvergadering zal de heer mr. R. van Heijningen een lezing houden. De heer Van Heijningen, advocaat in Den Haag, geeft aan de hand van het toenmalige proces tegen Han van Meegeren een (vileine) analyse van de kunde van de meestervervalser. Velen zullen nog wel het gegeven van (o.a.) de valse Vermeer van Van Meegeren kennen, maar de gedetailleerde geschiedenis is zo bizar en heeft zoveel Haagse aspecten, dat het de moeite waard is er nog eens in te duiken.

Verslag Voorjaarsledenvergadering

De Voorjaarsledenvergadering van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe werd op 19 maart 2011 gehouden in de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7.

1. De voorzitter opent de vergadering en heet de vijfendertig aanwezige leden van harte welkom.
2. Bericht van verhindering is ingekomen van de dames Bons, Ter Bruggen, Groen, Heijnis, Kraaijenhagen-Oostinga, Quarles van Ufford-de Roock, Renssen, Simonis en de heren Andriessen, Bordewijk, Dijk, Fox, Grootveld, 't Hart, Landheer, Van der Poll, Schenk en Tilman.
3. Het verslag van de Najaarsledenvergadering van 2 oktober 2010 wordt met een kleine correctie goedgekeurd met dank aan de secretaris.
4. De heer Venekamp brengt op verzoek van de voorzitter verslag uit namens de kascommissie bestaande uit de heer mr. W.H. Zoomers (voorzitter), mevrouw drs. A. E. Kraaijenhagen (lid), en de heer mr. E.G. Venekamp (lid).
De heer Venekamp beveelt namens de kascommissie de ledenvergadering aan de penningmeester décharge te verlenen. De vergadering gaat bij acclamatie akkoord met décharge van de penningmeester en met de Jaarstukken 2010.

De penningmeester geeft een toelichting op de jaarrekening 2010.

Het resultaat van het boekjaar is negatief, hetgeen voor 2010 reeds was begroot. Dit is veroorzaakt doordat, om het Lustrum 2010 te bekostigen, de opgebouwde reserve voor dit lustrum te gelde is gemaakt. Toch is het resultaat van het boekjaar minder negatief dan was begroot. Dit is mede te danken aan de donaties voor het lustrumboekje die werden ontvangen van de Gravin M.A.O.C. van Bylandt Stichting en het De Gijselaar Hintzen fonds, de donatie voor de Die Hagheprijs 2010 ontvangen van Insinger de Beaufort en de ontvangen jaarlijkse subsidie van de gemeente Den Haag. Daarnaast zijn de gerealiseerde kosten van de aanmaak van het jaarboek 2010, van de uitgave van ledenberichten en van lustrumactiviteiten buiten het lustrumboekje om, lager dan was begroot. Dat heeft ertoe geleid dat een bescheiden eerste reserve opzij kon worden gelegd voor het lustrum 2015.

De begroting van 2011 is herzien; de begrote contributie inkomsten, interest uitkering, advertentieopbrengsten, kosten voor het ledenbericht en reserve lasten lustrum 2015, zijn beter in lijn gebracht met de gerealiseerde jaarrekening 2010.

De penningmeester deelt mee dat in het licht van de jaarrekening 2010 de hoogte van de contributie onveranderd kan blijven.

De penningmeester beantwoordt aanvullende vragen over het ledenaantal, gesteld door de heren Stoutjesdijk en Van Rijn. De penningmeester geeft aan dat aan het eind van het verslagjaar 1168 leden en instellingen waren ingeschreven; 79 leden zegden hun lidmaatschap om verschillende redenen op, terwijl wij 73 nieuwe leden mochten begroeten. Het gezinslidmaatschap telt voor twee leden en werd als zodanig meegerekend.

De voorzitter dankt de kascommissie voor haar werkzaamheden. De voltallige kascommissie heeft zich op verzoek van het bestuur beschikbaar gesteld voor het komende jaar. Hiermee gaat de vergadering bij acclamatie akkoord. De voorzitter stelt, in lijn met de statuten, de benoeming voor van een reservelid van de kascommissie. Mevrouw mr. Ch. Kloosterman is bereid gevonden deze taak op zich te nemen. Ook hiermee gaat de vergadering akkoord.

5. De heer drs. C.M. Nigten treedt af als bestuurslid. De voorzitter dankt hem ten zeerste voor alles wat hij in de zes en een half jaar van zijn bestuurslidmaatschap voor Die Haghe heeft gedaan. De voorzitter memoreert ook nog zijn Jaarboekredacteurschap van 1984-1991 en overhandigt hem een cadeau. Het bestuur stelt voor de heer R.P.H. Wubbels in het bestuur op te nemen. De vergadering gaat hiermee bij acclamatie akkoord.
Drs. P. de Kieft treedt reglementair af, maar stelt zich herkiesbaar. De voorzitter stelt de vergadering voor de heer De Kieft als bestuurslid te herbenoemen. De vergadering benoemt de heer De Kieft voor een volgende bestuurstermijn; hij zal wederom het secretariaat op zich nemen.
6. De secretaris doet verslag van de vertegenwoordiging in het Haags Monumentenplatform. Het platform is in de verslagperiode viermaal bijeen geweest in aan-

wezigheid van een van de betrokken wethouders. Het platform heeft zich met name bezig gehouden met de volgende onderwerpen: de inrichting van het Koningin Julianaplein, de bouw van een nieuw kunstengebouw op het Spui en de herinrichting van het Spuiplein, de nieuwbouw van de Hoge Raad, de aanleg van de Passage naar de Grote Marktstraat, de herinrichting van het Couperusplein, de bestemmingsplannen Landgoed Ockenburg en de Schilderswijk, de Nieuwe Welstandsnota en de vestiging van Eurojust in het Statenkwartier.

Die Haghe werd in het Platform door de secretaris en ons erelid mevrouw mr. G.E.Heijnis vertegenwoordigd.

De secretaris benadrukt de belangrijke bijdrage van de bevriende zustervereniging Vrienden van Den Haag, van Scala, het architectenbureau van ir. Peter Drijver, en van de heer ir. H.F. Ambachtsheer, hoofd afdeling Monumentenzorg DSO van de gemeente Den Haag, voor het Haags Monumentenplatform. Het effect van de activiteiten van het Haags Monumentenplatform bij de gemeente Den Haag moet niet overschat worden.

7. Mevrouw drs. D. Timmer doet verslag van de activiteiten sinds de vorige ledenvergadering.
8. De heer Wijffels vraagt of Die Haghe nog actie onderneemt inzake de vestiging van het Nationaal Historisch Museum in Den Haag. De voorzitter antwoordt dat er zich in 2010 geen nieuwe ontwikkelingen hebben voorgedaan waarop gereageerd kon worden. Het bestuur houdt de vinger aan de pols.
9. De vergadering wordt gesloten en de voorzitter dankt een ieder voor zijn/haar aanwezigheid en inbreng.

Na afloop van de vergadering hield de heer dr. W.J.H. Furnée, universitair docent cultuur- en mentaliteitsgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam, een boeiende en rijk geïllustreerde causerie over 't Punt van reünie der Haagse wereld, samenleving en politiek in de Franse Schouwburg, 1813-1890'.

Activiteiten voor de leden

Rondleiding Haags Openbaar Vervoer Museum

De remise Parallelweg is gebouwd in 1906 in (de voor tegenwoordige begrippen) recordtijd van een half jaar. Deze remise is gebouwd voor de elektrische tram en heeft

Het Haags Openbaar Vervoer Museum

dienst gedaan tot 1983. Vanaf dat moment kwam de ruimte aan de Parallelweg vrij om er historisch trammaterieel te stallen. In 1988 werd het complex een Rijksmonument en vanaf 1989 is het Haags Openbaar Vervoer Museum hier gevestigd. Een rijke collectie trams en bussen houdt de herinnering aan het openbaar vervoer in de Hofstad levend.

Onder de titel 'Retourtje Leiden' zal in september en oktober van dit jaar een manifestatie worden gehouden in het museum. Aanleiding is dat een halve eeuw geleden het doek viel voor twee interlokale tramlijnen die de verbinding vormden tussen de Hofstad Den Haag en de Sleutelstad Leiden, te weten de 'Blauwe' NZH en de 'Gele' HTM.

Datum: vrijdag 28 oktober

Aanvang: 14.00 uur

Locatie: Parallelweg 224

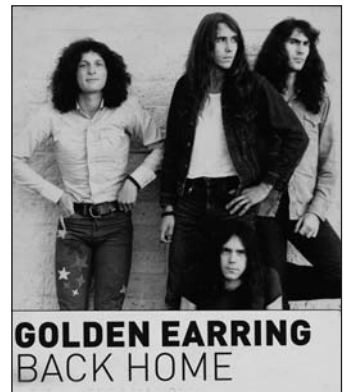
Kosten: 4 euro

Aanmelden: educatie@haagshistorischmuseum.nl of 070 3123065

Maximaal 40 personen

Lezing 'Backhome: van Hofvijver tot Liverpool'

Ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van de Haagse rockband Golden Earring organiseert het Haags Historisch Museum van 3 september 2011 t/m 26 februari 2012 de tentoonstelling *Golden Earring – Back Home*. De tentoonstelling schetst een rijk beeld van 50 jaar Golden Earring aan de hand van tal van singles, lp's, posters, t-shirts, instrumenten en portretten. Uiteraard is er veel aandacht voor de muziek zelf en wordt ook het Haagse uitgaansleven in de jaren '60 en '70 belicht.

Tijdens de lezing zal Stan Rijven aan de hand van muziek- en filmfragmenten de condities schetsen waaronder juist rond de Hofvijver de kweekvijver van de Nederbeat kon ontstaan.

'It's gone', zo zongen The Motions op hun debuut-single van eind 1964, terwijl het toen allemaal nog beginnen moest. Want juist dat jaar arriveerde met The Beatles (Blokker, 6 juni) en The Rolling Stones (Kurhaus, 8 augustus) de Britse beat-boom in Nederland; spoedig daarna gevolgd door concerten van The Kinks, The Who en Pretty Things.

De Nederlandse navolgers van de grote Engelse voorbeelden heten onder meer Sandy Coast, Haigs en Tee Set; ondertussen breken The Golden Earrings, Motions en Q65 landelijk door. Dankzij hen verwerft Den Haag de geuzennaam 'Liverpool van Nederland' en lijdt weldra heel Holland aan de beatkoorts. Maar waarom Den Haag en niet Rotterdam of Amsterdam? Stan Rijven (Den Haag, 1949) is muziekjournalist, DJ, programmamaker en pophistoricus.

Datum: zaterdag 12 november

Aanvang: 11.15 uur

Locatie: Salon Haags Historisch Museum

Kosten: 5 euro

Aanmelden: educatie@haagshistorischmuseum.nl of 070 3123065

Maximaal 40 personen

Rondleiding Koninklijk Staldepartement

Het Koninklijk Staldepartement is in 1815 door koning Willem I opgericht en verzorgt het vervoer van de leden van het Koninklijk Huis en de Hofhouding. Het Departement bestaat uit de afdeling garage, het bureau luchtvaartzaken en de afdeling paarden en rijtuigen.

Voorheen, ten tijde van de graven en stadhouders, stonden de paarden op het Buitenhof. Toen Nederland een onafhankelijk Koninkrijk werd, werden de paarden allereerst verplaatst naar stallen achter het Pagehuis (Lange Voorhout). In 1878 werden de nieuwe stallen gebouwd binnen de Singelgracht op de hoek van de Hoge Wal en de Prinsessewal. Het eclectische gebouw met de stallen (nu Rijksmonument) werd ontworpen door H.P. Vogel die tevens het Neo-Renaissance pand van de Sophia Stichting ontwierp.

Datum: donderdag 24 november

Aanvang: 14.00 uur

Locatie: Hoge Wal

Kosten: 3 euro

Aanmelden: educatie@haagshistorischmuseum.nl of 070 3123065

Belangrijk: bij het aanmelden dient u uw namen en initialen door te geven zoals deze op uw identiteitsbewijs vermeld staan. U dient op 24 november een geldig identiteitsbewijs bij zich te dragen.

Oproep

Helpt u ons dit schilderij aan te kopen?

Ruim 350 jaar geleden portretteerde de Haagse schilder Martinus Lengele de leden van het Oranjevendel voor de ingang van hun clubgebouw de St. Sebastiaansdoelen, het huidige Haags Historisch Museum. Het originele doek ging verloren, maar deze kleinere versie uit dezelfde tijd wil het museum aankopen. Het Haags Historisch Museum heeft een groot deel van het bedrag inmiddels beschikbaar. Maar we zijn er nog niet.

Helpt u ons? Kijk voor meer informatie op onze website:

www.haagshistorischmuseum.nl

Het Oranjevendel voor de St. Sebastiaansdoelen

Cursussen

Het Haags Gemeentearchief organiseert in 2011/2012 in samenwerking met het Nationaal Archief en het Centraal Bureau voor Genealogie een cursus Historisch Onderzoek en een cursus Stamboomonderzoek. U wordt van harte uitgenodigd hieraan deel te nemen. Zie voor meer informatie de website van het gemeente-

archief: www.gemeentearchief.denhaag.nl of neem contact op met Wendy Louw: 070 3537006 of wendy.louw@denhaag.nl

Nieuwe boeken

Geheim den Haag

Bij uitgeverij De Nieuwe Haagsche verscheen een curieus boekje in handig zakformaat, *Geheim Den Haag* geheten. Curieus vanwege de ondertitel: *Vrijmetselaerstempels en andere esoterische gebouwen in Den Haag rond 1900*, want die vrijmetselaarsgebouwen beslaan maar 30 van de 270 pagina's – en wat zijn 'esoterische gebouwen'? Curieus ook vanwege de inhoud: een beetje te hooi en te gras, maar wel ontzettend aardig gebracht, worden allerlei Haagse panden belicht met de daarbij behorende 'esoterici' en hun 'beweging',

Seance, 19de eeuw

in de ruimste zin van het woord. Heel veel mooie (en enkele helaas slecht afgedrukte) afbeeldingen maken het een aller leukst boekwerk, waarin het goed bladeren is. De tekst is zeer adequaat en brengt de lezer vaak aan het lachen, zeker waar het allerlei 'seances' betreft met (vaak triefelende) media. Spiritualisme, theosofie, rozenkruisers, antroposofen, de Christian Science-beweging en, ook nog, bedreigd erfgoed passeren de revue. Er is allemaal weinig 'geheims' aan (de titel dekt dus geenszins de lading), maar erg leuk voor wie het Den Haag van het *Fin de Siècle* wil leren kennen en, al dan niet per fiets, de beschreven panden wil gaan opzoeken. Voor de aanschafprijs hoeft u het in elk geval niet te laten!

Andréa A. Kroon en Audry Wagtberg Hansen, *Geheim Den Haag. Vrijmetselaerstempels en andere esoterische gebouwen in Den Haag rond 1900*, Uitgeverij De Nieuwe Haagsche, Den Haag 2011, 210 pp., rijk geïllustreerd, ISBN 978-94-6010-053-6, prijs 14,95 euro.

Diederick Cannegieter

Nieuwe leden

De heer C.J. Luis, de heer R. Staats en mevrouw M.J. Torn-
Meershoek.

Het bestuur van Die Haghe is als volgt samengesteld:

Voorzitter
drs. D.J. Cannegieter

Secretaris
drs. P. de Kieft
tel: 070-3834762

Penningmeester
Ir. R.J. Gmelig Meijling

Leden
drs. F.M. Fox
mw. Ph.A.M. Swenker
mw.drs. D. Timmer
R.P.H. Wubbels

Secretariaat
Ursulaland 61
2591 GT Den Haag
e-mail: p.kieft@planet.nl

Financiën
Storting op giro 71791 t.n.v.
Geschiedkundige Vereniging
Die Haghe

Info ledenadministratie en opgave nieuwe leden
de heer H.J. Hendriks
tel: 079-3418355
(tussen 18.00 en 20.00 uur)
herman.hendriks@hetnet.nl

Redactieadres Ledenbericht
Balistraat 32
2585 XT Den Haag
e-mail: m.vandermast@tiscali.nl

Redacteur Ledenbericht
drs. W.M. van der Mast

Website Die Haghe:
www.haagsegeschiedenis.nl

Jaarboek Die Haghe
Voor aanwijzingen auteurs en inzenden van kopij:
V.L.C. Kersing, Dienst Stadsbeheer Afdeling Archeologie,
Postbus 12651, 2500 DP Den Haag, tel. 070-3536633, e-mail v.kersing@dsb.denhaag.nl

Onze vereniging is fiscaal aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Giften aan ANBI's zijn aftrekbaar voor de inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting. ANBI's kunnen in aanmerking komen voor een vrijstelling van de bevestiging van het recht van schenking en het recht van successie.